

Aktiverande styrdokumentDatum:
2025-04-08Diarienummer:
KSN-2024-01940Beslutsfattare:
KommunstyrelsenDokumentansvarig:
Kulturnämnden

Handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2025–2028

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Inledning

Kulturpolitiskt program och tillhörande handlingsplan styr och tydliggör mål och inriktning för Uppsala kommuns kulturpolitik och synliggör kommunens ambitionsnivå inom kulturområdet. Handlingsplanen förtydligar och säkrar programmets implementering, genomförande av målsättningar och åtgärder samt uppföljning av dessa.

Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun syftar till att värna kulturens egenvärde och ge kulturen en tydlig och starkare roll i samhällsutvecklingen. Ambitionen är att stärka Uppsala som en attraktiv, inkluderande, kreativ och hållbar stad och kommun. Kultur ska fungera som en drivkraft för gemenskap, innovation och samarbete – lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Syfte

Handlingsplanen ger en samlad bild av vilka åtgärder som behövs för att kulturområdet ska utvecklas i enlighet med målen och inriktningen i Uppsala kommuns kulturpolitiska program. Handlingsplanen förtydligar nämnders och bolagsstyrelserns ansvar och roller för genomförande av programmets måluppfyllelse, i relation till deras reglemente och ägardirektiv. Den fokuserar på åtgärder som tydliggör ambitionsnivån och visar på nödvändiga förändringar.

Omfattning

Handlingsplanen riktas till hela kommunkoncernen. Handlingsplanen gäller under perioden 2025–2028 men kommer årligen att följas upp och vid behov revideras. Handlingsplanen kompletterar andra styrdokument inom Uppsala kommun samt lagstiftning inom kulturområdet.

Ansvar, genomförande och spridning

Kommunstyrelsen fattar beslut om handlingsplanen. Kulturnämnden har efter beslut i kommunstyrelsen huvudansvar för planen.

Alla nämnder och bolag som anges i handlingsplanen har ansvar för att genomföra planen. För varje åtgärd i planen finns en nämnd eller ett bolag som har ett särskilt ansvar att genomföra åtgärden eller för att samordna genomförandet. Nämnder och bolag kan även vara delansvariga för genomförandet av åtgärder.

Innehållet i handlingsplanen kommuniceras efter politiskt beslut via kommunens webbsida, internt och externt. Åtgärderna implementeras i samband med beredningen av nämndernas verksamhetsplaner och bolagens affärsplaner.

Målen åtgärder, indikatorer samt ansvariga

Det kulturpolitiska programmet och handlingsplanen har tre målområden.

Det första området, kulturell delaktighet, avser möjligheten för kommunens invånare att utöva och uppleva kultur.

Det andra området, konstpolitik, har de olika konstområdena och deras utveckling i fokus. Konst är här synonymt med konstformerna, det vill säga inte enbart bildkonst, och innebär gestaltning av upplevelser, idéer och kunskap i konstnärlig form inom till exempel litteratur, musik, teater, dans, bild- och formkonst samt filmkonst.

Det tredje området, kulturplanering, har samhällsutvecklingen i fokus. Kulturplanering handlar om samspelet mellan kultur, plats och identitet. Kulturplanering innefattar kulturarv och kulturmiljö, men också områden som kultur inom samhälls- och stadsplanering, besöksnäring samt kulturella och kreativa branscher.

Målområde 1. Allas möjlighet att vara kulturellt delaktiga

Uppsala kommun ska underlätta för alla att ta del av kultur och uppmuntra till eget skapande. Mångfald, bildning och förståelse bidrar till ett mer jämlikt, demokratiskt, socialt och kulturellt hållbart samhälle. Kulturpolitiken utformas ur ett invånarperspektiv.

Uppsala kommuns politik för kulturell delaktighet ska

- främja allas möjlighet att ta del av och skapa kultur,
- främja demokrati, delaktighet och bildning,
- främja barns och ungas rätt till kultur och inflytande.

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
1.1 Utveckla strukturer för ökad och effektivare samverkan kring kulturverksamhet för äldre och personer med funktionsnedsättning inom vård och omsorg.	KTN	OSN, ÄLN	2025–2028
1.2 Undersöka vilka målgrupper som nås och kulturuttryck som representeras i kommunkoncernens kulturverksamhet, som underlag för utvecklingsarbete.	KTN	UKK, UST	2025–2026
1.3 Utveckla metoder och former för att främja kommuninvånarnas inflytande, engagemang och medskapande i kulturlivet.	KTN	KS, IFN, UBN, ÄLN, OSN, AMN, SCN	2025–2028

1.4 Starta och utveckla en årlig kunskapshöjande mötesplats för civilsamhället inom kulturområdet och det professionella fria kulturlivet.	KTN	UKK, UST, KS	2025–2028
1.5 Utveckla samarbetet mellan studentorganisationer kopplade till lärosäten, kulturinstitutioner och kommun för att främja kreativa initiativ och bättre integrera studenter i kulturlivet i stort.	KTN	KS	2025–2028
1.6 Utveckla strukturer för ökad och effektivare samverkan kring kultur för, av och med barn och unga, på jämlika villkor.	KTN	UBN, UST, UKK, IFN, OSN	2025–2028

Indikatorer

- Andel publik eller deltagare i kommunkoncernens egenproducerade kulturverksamhet, utifrån relevanta socioekonomiska faktorer.
- Fördelning av genrer/kulturuttryck i andelar av kommunkoncernens egenproducerade kulturverksamhet.
- Elever i musik- eller kulturskola, 6–19 år, andel av invånarna i samma ålder (källa Kulturrådet).
- Nöjdhet med bibliotekets utbud och främjande av lokalt kulturliv (källa SCB:s medborgarundersökning).

Målnråde 2. Konstpolitik för ett vitalt och blomstrande samhälle

Uppsala kommun ska skapa goda och hållbara villkor för konsten och kulturskaparna. Ett starkt och fritt kulturliv är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. Kulturskaparna och kulturinstitutionerna utgör stommen i kulturlivet. Ett långsiktigt, hållbart och dynamiskt kulturliv ger kulturskaparna möjlighet att fördjupa och utveckla sitt skapande och att interagera med samhället.

Uppsala kommuns konstpolitik ska

- värna konstens integritet, oberoende och egenvärde,
- främja konstnärlig kvalitet,
- stärka kreativitet, konstnärlig mångfald och utveckling,
- verka för hållbara villkor för konstformer och kulturskapare,
- verka för konstnärliga och kulturellt orienterade utbildningar.

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
2.1 Främja förutsättningar för ett fritt kulturliv att verka och utvecklas i Uppsala kommun, genom att kartlägga och synliggöra dess värde inom kultursektorn och samhället i stort.	KTN	UKK, UST, DUAB, UKAF, KS	2025–2026
2.2 Utveckla internationellt, nationellt och regionalt konst- och kulturutbyte, bland annat genom deltagande i europeiska nätverk och partnerskap.	KTN	UKK, UST, UKAF, DUAB, KS	2025–2028
2.3 Utveckla ökad samverkan mellan kommunkoncernens institutioner och arenor för kultur och det fria kulturlivet, samt öka samordningen kring detta.	KTN	UKK, UST, DUAB, UKAF	2025–2028
2.4 Utveckla infrastrukturen för professionell dans och cirkus.	KTN	KS, IFN, UKK, UST, UKAF	2025–2028
2.5 Främja elevers möjlighet till estetiska uttryck inom grund- och gymnasieskola. Möjliggöra för elever på olika gymnasieskolor och program att utöva dans och teater, till exempel inom ramen för LIU (Lokal idrottsutbildning) eller genom andra tillval.	UBN	KTN, UKK, UST	2025–2028
2.6 Samverka med olika utbildningsaktörer i kommunen kring konstnärliga och kulturellt orienterade utbildningar, gällande kunskap om behov, möjligheter till nya utbildningar, fortbildning och praktikplatser.	KTN	KS, UBN, AMN, UKK, UST	2025–2028

Indikatorer

- Verksamhetsbidrag och projektbidrag till det fria kulturlivet, totalt fördelad summa samt andel fördelad av totalt ansökt summa.
- Kostnad för kulturverksamhet, kronor per invånare (källa SCB:s räkenskaps-sammandrag).
- Kostnad för kulturverksamhet, andel av total driftskostnad (källa SCB:s räkenskapssammandrag).

Målområde 3. Kulturplanering för en attraktiv, växande och hållbar kommun

Uppsala kommuns kulturplanering bidrar till att skapa ett socialt och kulturellt hållbart samhälle att leva, verka och vistas i. Det ska vara möjligt att uppleva och utöva kultur i hela kommunen. Målet är att erbjuda en attraktiv livsmiljö och att öka tillgängligheten till kultur. Konst och kultur medverkar till att utveckla och stärka kommunens identitet som dynamisk och hållbart växande kommun. All kulturplanering ska genomsyras av ambitionen att vara tillgänglig, jämställd och beakta barns och ungas rätt till kultur.

Uppsala kommuns kulturplanering ska

- vara en integrerad del av samhällsplaneringen,
- utveckla det offentliga rummet genom konstnärlig gestaltning,
- främja kulturarv som bevaras, används och utvecklas,
- utveckla kulturella mötesplatser,
- främja kulturella och kreativa näringar.

Åtgärd	Samordnare	Delansvarig	Årtal
3.1 Fördjupa kunskapen om och utveckla det kulturella hållbarhetsperspektivet, samt säkerställa att det får en tydlig och definierad plats i samhällsbyggnadsprocessen.	KS	KTN, GSN, PBN	2025–2028
3.2 Värna befintliga och främja nyskapande av lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet vid om- och nybyggnation i Uppsala kommun.	KS	PBN, KTN, GSN, UHAB, UKAF	2025–2028
3.3 Utarbeta och använda metoder där kultur används för att göra invånarna delaktiga i samhällsplaneringen.	KS	KTN, PBN, GSN	2025–2028
3.4 Utveckla samverkan kring gestaltad livsmiljö och aktivering av platser genom kultur, inom kommunkoncernen samt med civilsamhället och näringslivet.	KTN	KS, PBN, GSN, DUAB, UKAF	2025–2028
3.5 Utveckla strukturer för ökad samverkan inom kommunen i kulturmiljö- och kulturarvsfrågor.	KTN	PBN, GSN, KS	2025–2028

3.6 Öka kunskapen om utvecklingspotential hos kulturmiljöer och kulturarv i kommunen, ur ett besöks- och näringslivsperspektiv.	KS	DUAB, KTN, PBN, UKAF	2025–2028
3.7 Utveckla arbetet med att levandegöra och förmedla natur- och kulturarvet i Uppsala kommun.	KTN	KS, GSN, DUAB	2025–2028
3.8 Ta fram kunskapsunderlag för kulturmiljö och kulturarv avseende bebyggelse under perioden 1980–2010.	PBN	KTN	2025–2028
3.9 Främja, stärka och utveckla kulturella mötesplatser i hela kommunen, såväl kommunalt drivna som skapade av civilsamhället.	KTN	KS, IFN, ÄLN, OSN, GSN, PBN, UBN, UST, UKK, UKAF	2025–2028
3.10 Utveckla nätverk och stödjande arbete riktat till kulturella och kreativa branscher, bland annat gällande verksamhetslokaler och kompetensutveckling.	KS	KTN, PBN	2025–2028
3.11 Möjliggör för en mångfald av aktörer att finansiera kulturlivet i Uppsala kommun.	KS	KTN, DUAB	2025–2028

Indikatorer

- Antal nya eller förbättrade platser/lokaler för kulturverksamhet i fastigheter kommunkoncernen äger eller förhyr.
- Närhet till platser/lokaler för kulturverksamhet för kommuninvånarna, i olika delar av kommunen.
- Antal sysselsatta och omsättning inom kulturella och kreativa branscher i kommunen.

Uppföljning

Kulturnämnden är ansvarig för handlingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering av handlingsplanen. Alla nämnder och bolagsstyrelser ska årligen redovisa resultatet av sitt arbete med att uppfylla de uppställda målen till kommunstyrelsen. Kulturnämnden följer upp program och

handlingsplan i ordinarie programuppföljning. Kommunstyrelsen kan revidera handlingsplanen vid behov. Revidering ska ske genom gemensam beredning.

Förkortningar

AMN	Arbetsmarknadsnämnden
DUAB	Destination Uppsala AB
GSN	Gatu- och samhällsmiljönämnden
IFN	Idrotts- och fritidsnämnden
KS	Kommunstyrelsen
KTN	Kulturnämnden
OSN	Omsorgsnämnden
PBN	Plan- och byggnadsnämnden
SCN	Socialnämnden
UBN	Utbildningsnämnden
UHAB	Uppsalahem AB
UKAF	Uppsala kommun arenor och fastigheter AB
UKK	Uppsala konsert och kongress AB
UST	Uppsala stadsteater AB
ÄLN	Äldrenämnden

Relaterade dokument

- Kulturpolitiskt program för Uppsala kommun
- Biblioteksplan för Uppsala kommun
- Lokalförsörjningsplan för kultur- och fritidslokaler i Uppsala kommun